

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoE/72/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414209660
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Halmešová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4414209660.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Halmešovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Marty Polyákovej v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Advokátska kancelária Advocate s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnej: A. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXXX/XXA, W. A., o vymoženie 1827,76 eura s príslušenstvom a trov exekúcie, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11Er/572/2014-11 zo dňa 28. apríla 2015 v spojení s opravným uznesením č. k. 11Er/572/2014-21 zo dňa 14. októbra 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 44 ods. 2 veta tretia zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej Exekučný poriadok), § 45 ods. 1, 2, § 35 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, ako aj skutočnosťami zistenými z obsahu spisu na základe čoho dospel k záveru, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je treba zamietnuť. Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie domáhal voči povinnej vykonania exekúcie na peňažné plnenie, keď poukazoval na Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., spisovej značky SR 03688/12 zo dňa 27.08.2012, ktorý mal nadobudnúť vykonateľnosť dňa 13.09.2012. Rozhodcovským rozsudkom bola povinnej uložená povinnosť zaplatiť 1.827,76 eura, spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25% denne zo sumy 1.435,01 eura od 08.02.2012 do zaplataenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 429,92 eura. Vydaniu rozhodcovského rozsudku predchádzalo zabezpečenie Zmluvy o úvere neúplnou zmenkou (blankozmenka) vystavenou dňa 26.05.2011, kde povinná vystupuje ako vystaviteľ a oprávnený ako remitent. Oprávnený a povinná sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú zo Zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad, alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom, zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s. Podaním zo dňa 24.02.2014 doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.05.2014 súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý, Exekútorský úrad so sídlom Bratislava, Záhradnícka 60 požiadal tunajší súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

2. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležitě naplánovať, sú plne namieste. Poukázal na to, že rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu

na rozhodcovskom súde. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým Všeobecným obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý. Zdôraznil, že to je pravdepodobne aj najčastejšia situácia, pretože dodávateľ sa snaží získať exekučný titul. Rozhodcovský súd je pritom paušálnym spôsobom zakotvený v zmluvných podmienkach ešte pred vznikom samotnej štandardnej zmluvy, a teda dodávateľ musí mať istotu, že si ho môže do zmluvy uvádzať. V subjektívne nearbitrabilnej (spotrebiteľskej) právnej veci zvlášť vznikajú pochybnosti o objektívnosti rozhodovacieho procesu. O poučení spotrebiteľa o rozdieloch medzi štátnym a rozhodcovským súdnym procesom niet ani zmienky. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Vzhľadom ku konštatovaniu neprijateľnosti rozhodcovskej doložky súd prvej inštancie nemohol akceptovať ani exekučný titul, nakoľko tento je nevykonateľný, keďže ho vydal orgán, ktorý na to zmocnený nebol, pretože konal na základe rozhodcovskej doložky, ktorá platná nie je. Ak by súd takýto titul akceptoval, exekúcia by bola vedená na podklade akéhosi rozhodnutia, ktoré však nie je vykonateľné, a teda absentuje jeden zo základných predpokladov pre vedenie exekúcie, a to predloženie exekučného titulu, ktorý je právoplatný a vykonateľný.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci, spočívajúcim v prekročení rámca preskúmvacej činnosti zverenej zákonom č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov a v jeho nadväznosti na zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Mal za to, že súd na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Zdôraznil, že formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu tak, ako ich vyžaduje ustanovenie § 34 Zákona o rozhodcovskom konaní a preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu. Namietal, že postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Poukázal na skutočnosť, že oprávnený s povinným uzatváral rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov formou samostatného právneho úkonu a to na samotnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval a tak zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. V zmysle čl. 2 zmluvy bola daná právomoc rozhodcovského súdu a exekučný titul bol vydaný oprávneným orgánom. Podľa čl. 2 ods. 2, druhej vety zmluvy mala povinná možnosť obrátiť sa v prípade akýchkoľvek sporných otázok spojených so zmluvou o úvere na všeobecný súd. Vo veci námietky konajúceho súdu ohľadom znemožnenia voľby spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu pred štátnym súdom v súvislosti s ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka poukázal na odôvodnenie zákonodarcu, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. V danej veci zastal názor, že konajúci súd konal nad rámec zákonných ustanovení.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací v zmysle ustanovenia § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP) prejednal odvolanie oprávneného bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Z obsahu spisu vyplýva, že oprávnený svojím návrhom spísaným do zápisnice pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorový úrad Bratislava, Záhradnícka 60, dňa 23.02.2014 požiadal súdneho exekútora o vykonanie exekúcie voči povinnej na vymoženie sumy 1827,76 eura s príslušenstvom. Za exekučný titul označil Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., Bratislava, Karloveské rameno 8, sp. zn. SR 03688/12 zo dňa 27.08.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.09.2012 a vykonateľnosť dňa 13.09.2012. Súdny exekútor doručil dňa 06.05.2014 Okresnému súdu Nové Zámky žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s návrhom na vykonanie exekúcie, zmluvou o úvere č. 409500269 uzatvorenou medzi oprávneným a povinnou zo dňa 26. 05. 2011, všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru,

fotokópiou zmenky vystavenou dňa 26. 05. 2011. Následne súd prvej inštancie vo veci rozhodol napadnutým uznesením.

6. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného v čase začatia exekučného konania, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

7. Podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

8. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zahŕňajú v sebe aj právo na rovnosť zbrání, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces.

9. Ustanovenie § 236 CSP ukladá súdu v písomnom vyhotovení uznesenia uviesť, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie strán a ich zástupcov, označenie prejednávaného sporu, výrok, stručné odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. V nadväznosti i na ustanovenie § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení súd musí jasne a výstižne vysvetliť, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Zároveň musí dbať na to, aby odôvodnenie bolo presvedčivé. Povinnosť súdu riadne odôvodniť uznesenie je takto odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu jeho rozhodnutia, a preto musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa preto v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na všetky zistené skutočnosti, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Jeho účelom je totiž preukázať správnosť rozhodnutia a súčasne je i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí. Preto musí byť preskúmateľné.

10. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných v konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide teda o taký postup súdu, ktorý znemožňuje realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov priznaných na zabezpečenie práv a oprávnených záujmov, a to aj z hľadiska práv na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyrovnávať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na prijaté právne

závery. Nepreskúmateľnosť či arbitrárnosť súdneho rozhodnutia bráni jeho vecnému preskúmaniu a konvalidácia tohto nedostatku súdom vyššej inštancie neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy, najmä pri zachovaní zásady dvojinstančnosti.

11. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je nedostatočné, a teda aj nepreskúmateľné. Nezodpovedá požiadavke presvedčivosti odôvodnenia súdneho rozhodnutia upravenej podľa § 220 ods. 2 CSP. Takýmto procesným postupom súdu bola účastníkom konania odňatá možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, a tým aj možnosť efektívneho využitia procesného práva na napadnutie rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolaním. Ak je rozhodnutie súdu neodôvodnené, účastník nemá možnosť vyjadriť sa v odvolaní ku skutočnostiam, ktoré súd v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol. Nedostatok riadneho a náležitého odôvodnenia bráni odvolaciemu súdu vôbec posúdiť jeho správnosť.

12. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že námietka oprávneného, podľa ktorej súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav veci, je opodstatnená. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval neprijateľnosť rozhodcovskej doložky, brániacu akceptovaniu exekučného titulu, nakoľko tento je vykonateľný, keďže ho vydal orgán, ktorý na to zmocnený nebol, pretože konal na základe rozhodcovskej doložky, ktorá platná nie je. Uvedené závery súdu prvej inštancie však nezodpovedajú skutkovému stavu, ktorý vyplýva z obsahu spisu. Súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, ktorý vydal exekučný titul, a to bez toho, aby mal predloženú rozhodcovskú zmluvu, resp. rozhodcovskú doložku a vedel posúdiť jej obsah. Vzhľadom na to súd prvej inštancie nesprávne odôvodnil svoje rozhodnutie spočívajúce v zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, keď poukazoval na preskúmanie rozhodcovskej zmluvy/doložky, ktorá sa v spise nenachádzala.

13. Vzhľadom k uvedenému, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní si súd prvej inštancie musí vyžiadať od oprávneného rozhodcovskú zmluvu/doložku, ktorá mala v predmetnej exekučnej veci založiť právomoc rozhodcovského súdu, a následne sa bude zaoberať tým, či rozhodcovské konanie bolo dojednané platne, t.j. či v súvislosti o dojednaní rozhodcovského konania išlo o prijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskom právnom vzťahu. V nadväznosti na to posúdi splnenie zákonných podmienok pre rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V ďalšom konaní je súd prvej inštancie právnym názorom odvolacieho súdu viazaný (§ 391 ods. 2 CSP).

14. Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie .

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).